

Aftonbladet 23 juni 2008

Arbetslösa unga män betalas av Zanu-PF för att mota alla oppositionella. Vad som kommer att hända med dem sedan, då de står utan såväl Mugabes som befolkningens stöd, vet dock ingen.

Foto: PHILIMON BULAWAYO

"Aldrig tidigare har man våldfört sig så skamlöst på folket"

Zimbabwiska forskaren Amanda Hammar om situationen i hemlandet

Grannländerna är nyckeln till framgång för Zimbabwes hårt prövade befolkning.

Det tror Amanda Hammar, zimbabwisk forskare vid Nordiska Afrikainstitutet i Uppsala som just nu befinner sig i landet.

Amanda Hammar är född i Zimbabwe, men bor och arbetar i Sverige sedan 2,5 år. Hon säger att hon alltid varit orolig för sitt hemland, men aldrig så mycket som nu.

Foto: NAI

Zimbabwes president Robert Mugabe.

Foto: AFT

Till vardags är hon forskare vid Nordiska Afrikainstitutet i Uppsala, men just nu befinner hon sig i Zimbabwes huvudstad Harare efter en konferens i Johannesburg.

Telefonlinjerna, de tre vi prövar, är minst sagt dåliga. Men Amanda Hammar vill berätta.

Värre än någonsin

Hon säger att landet nu befinner sig "on the edge" – på gränsen. Aldrig förr har Mugabes parti Zanu-PF så öppet och helt utan skam våldfört sig på den egna befolkningen.

Värst är det på landsbygden.

– Jag vet att folk tackat Gud för att Tsvangirai nu hoppat av. De säger att de hellre ser "den gamle mannen" fortsätta, bara de får lugn och ro. Bara de slipper vara rädda.

Vad innebär det att Tsvangirai har hoppat av valet?

– Det måste ha varit ett väldigt svårt beslut för honom att fatta. Men lyssnar man till zimbabwerna fanns inget annat alternativ.

Personligen säger sig dock Amanda Hammar vara besviken.

– Politiskt var beslutet inte lika självklart. Nu hänger allt på hur omvärlden reagerar på fredag. SADC:s (The Southern African Development Community) inflytande har aldrig varit så stort som nu. Nu vänder man sig verkligen emot Mugabe. Dessutom visar man missnöje med att Mbeki så länge varit tyst. Men tyvärr kan man inte ta för givet att pressen kommer att hjälpa.

Vad händer om Mugabe efter fredagens val utropar sig själv till president?

– I den här situationen är allt flytande och oklart. Det enda vi kan veta är att ingenting kommer att bli bättre om så sker. Ekonomin kommer att vara fortsatt dålig, maten kommer att vara fortsatt slut.

Det som gör situationen annorlunda jämfört med förr menar Amanda Hammar är att Zanu-PF nu visat sitt sanna jag.

Vågar inte lämna sina hem

– Nu vet alla hur grymma de är. Det tror jag gör att vi kommer att få andra signaler från omvärlden.

Samtidigt är det råa våldet också det som nu är på väg att knäcka befolkningen.

– I slummen, där det är värst, slåss man om saker som kan bevisa att man röstar på Mugabe. Det kan vara en t-shirt där det står Zanu-PF eller vad som helst. Utan bevis riskerar man att torteras av milisen. Folk vågar inte uttrycka sin åsikt högt, knappt lämna sina hem. Terror är rätta ordet för det här.

[Jenny Stiernstedt](#)